

РЕШЕНИЕ

№ 124

гр. гр. Димитровград, 17.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДИМИТРОВГРАД в публично заседание на двадесет и втори юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Петър Вл. Петров

при участието на секретаря Пламена Ст. Дянкова
като разгледа докладваното от Петър Вл. Петров Административно
наказателно дело № 20235610200152 по описа за 2023 година

1. Производството е по реда чл. 72, ал.4 от ЗМВР.
2. ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ- Д. П. А., ЕГН *****, жив. гр.Димитровград, ул. *****, № ** ап. 1 е останал недоволен от Заповед за задържане на лице №254зз-79/30.03.2023г. издадена от инсп. Н. В. Н. служител в СКП при РУ Димитровград. Излага подробни мотиви за неправилността ѝ и моли за нейната отмяна .
3. В с.з. чрез представител излага доводи, в подкрепа за незаконосъобразност , недоказаност и неправилност на заповедта. Моли за разноси
4. ПОЛИЦЕЙСКИЯТ ОРГАН(ПО)- инсп. Н. В. Н. служител в СКП при РУ Димитровград обяснява пред съда причините си за издаване на заповедта, разказва за създалата се ситуация и поддържа пред съда, че това е било правилното решение.
5. РУ- МВР- Димитровград не взема становище по жалбата.
6. ПРБ- не праща представител и не взема становище по жалбата
7. *Приложим закон.*
8. **ЗАКОН за Министерството на вътрешните работи(ЗМВР)**
9. **Чл. 72.** (1) Полицейските органи могат да задържат лице:
10. 1. за което има данни, че е извършило престъпление;
11. (4) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Задържаното лице има право да обжалва законността на задържането пред районния съд по седалище на органа. Съдът се произнася по жалбата незабавно, като решението му подлежи на касационно обжалване по реда Административнопроцесуалния кодекс пред

съответния административен съд.

12. **Чл. 73.** На лицето, задържано при условията на чл. 72, ал. 1, т. 1 – 4, не могат да му бъдат ограничавани други права освен правото на свободно придвижване. Срокът на задържането в тези случаи не може да бъде повече от 24 часа.
18. **КОНВЕНЦИЯ** за защита на правата на човека и основните свободи(КЗПЧОС)
14. **Член 5** (Доп. - ДВ, бр. 137 от 1998 г.)
15. **Право на свобода и сигурност**
16. 1. Всеки има право на свобода и сигурност. Никой не може да бъде лишен от свобода освен в следните случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона:
17. с) законен арест или лишаване от свобода на лице с цел да се осигури явяването му пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление;
18. d) лишаване от свобода на непълнолетно лице на основата на законно решение, за да се осигури надзор с възпитателна цел, или законно лишаване от свобода на такова лице с цел да се осигури неговото явяване пред предвидената в закона институция;
19. 2. На всяко арестувано лице трябва незабавно да бъдат съобщени на разбираем за него език основанията за арестуването му и всички обвинения, които му се предявяват.
20. 3. Всяко лице, арестувано или лишено от свобода в съответствие с разпоредбите на т. 1 (с) на този член, трябва своевременно да бъде изправено пред съдия или пред длъжностно лице, упълномощено от закона да изпълнява съдебни функции, и има право на гледане на неговото дело в разумен срок или на освобождаване преди гледането на неговото дело в съда. Освобождаването може да бъде обусловено от даването на гаранции за явяване в съда.
21. 4. Всяко арестувано или лишено от свобода лице има право да обжалва законността на неговото задържане в съда, който е задължен в кратък срок да се произнесе; в случай, че задържането е неправомерно, съдът е длъжен да нареди незабавното освобождаване на задържаното лице.
22. 5. Всяко лице, арестувано или лишено от свобода в нарушение на изискванията на този член, се ползва с осигурено от правните процедури право на обезщетение.
23. **9. Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно правото на информация в наказателното производство (Директива 2012/13).**
24. **Член 6**
25. **Право на информация относно обвинението**
26. 1. Държавите-членки гарантират, че заподозрените лица или обвиняемите получават информация относно престъпното деяние, в извършването на което са заподозрени или обвинени. Тази информация се предоставя незабавно и с подробностите, необходими, за да се гарантира справедливостта на производството и ефективното упражняване на правото на защита.
27. 2. Държавите-членки гарантират, че заподозрените лица или обвиняемите, които

са арестувани или задържани, са информирани относно основанията за техния арест или задържане, включително за престъпното деяние, в извършването на което са заподозрени или обвинени.

28. 3. Държавите-членки гарантират, че не по-късно от момента на внасяне на обвинението в съда се предоставя подробна информация относно обвинението, включително относно характера и правната квалификация на престъплението, както и формата на участие на обвиняемия.
- 29.
30. *Факти по делото.*
31. На 30.03.23 г. в 21:50 часа в гр. Димитровград в дома си бил задържан жалбоподателят в срок от 24 часа със Заповед за задържане на лице №254зз-79/30.03.2023г. издадена от инсп. Н. В. Н. служител в СКП при РУ Димитровград по чл. 72. (1) от ЗМВР, на основание чл. 72, ал.1, т.1 от ЗМВР, във връзка с извършено деяние по чл. 172, вр. чл. 167, ал.3 от НК.
32. Всъщност , акцията на полицията била по осигуряване редовност на избори, които се провели после на 02.04.23 г. и имало подадена информация, че жалбоподателят имал отношение към извършване на престъпления против изборителните права- подготовка за закупуване на гласове. Група полицаи – ПО, св. Л., св. П. и други в тъмната част на денонощието отишли в имота на жалбоподателят, находящ се в гр.Димитровград, ул. ***** № ** ап. 1. В апартамента Живее още майката на жалбоподателят, болна от диабет, брат му- св. Ан. П. и малолетното му дете. Последният информирал служителите на реда за тези факти, приканил ги да не извършват такава среднощна проверка, но въпреки това полицаите продължили с дейността си. В последствие взели със себе си жалбоподателят и го откарали в полицейското управление. Задържането според ПО било с цел да се превенира жалбоподателят , да не се укрие и прикрие данни за извършеното престъпление. Жалбоподателят бил освободен на 31.03.23 г. в 18:30 часа
33. Доказателствата по делото са еднопосочни, съответно и кредитирани по релевантната фактическа обстановка..
34. *По някои процесуални въпроси.*
35. Законът е създал една крайно рудиментирана процедура, при която задържано по реда на чл. 72 от ЗМВР лице може да обжалва заповедта за задържане. Единствено в ал. 4 от с.чл. е посочено, че има право да обжалва законността на задържането пред районния съд по седалище на органа. Съдът се произнася по жалбата незабавно, като решението му подлежи на касационно обжалване по реда Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд.
36. Така става ясно, че всеки, срещу който е издадена такава заповед има право да я

обжалва, кой е компетентния съд, в какъв срок следва да се произнесе той, пред кой съд и по какъв ред се обжалва решението на съда, което съобразно и препратката към АПК е очевидно въззивен акт.

37. Не е посочен срок на обжалване, дали действително лицето е задържано, кои са страните в този процес, а и какво е съдържанието на решението.
38. Изразът „незабавно“ произнасяне следва да се разбира като произнасяне без забавяне, т.е. своевременно и възможно най- бързо. Когато делото не е изяснено, какъвто е и настоящия случай поради събиране на други доказателства, то няма как съдът да се произнесе веднага. Така и делото бе разгледано в две заседания, а произнасянето- възможно с най- малкото му забавяне.
39. Проблем на това производство очевидно е, че в контекста на чл.5, т.3 и 4 от КЗПЧОС не може да доведе до незабавно освобождаване на лицето, ако жалбата му е основателна. Това следва от допустимото касационно обжалване, така акта на съда по същество не е окончателен и не виза в сила незабавно.ЗМВР и АПК не дават възможност на този съд да постанови незабавно изпълнение на не влезият в сила свой въззивен акт.
40. Но и първоначалната липса на срок за обжалване също е довод в посока, че смисъла на процедурата по чл. 72, ал.4 от ЗМВР е не да се даде възможност на лицето да бъде освободено, а някакъв друг.
41. Този съд не може да разсъждава върху мотивите на законодателят и неговото намерение, а прилага закона такъв , какъвто е, до колкото това е възможно. Очевидно е обаче, че хипотезата „освобождаване“ в контекста на чл.5, т.3 и 4 от КЗПЧОС е бламирана от българския закон.
42. В този смисъл би могло да бъдат направени две действия- питане на съда до СЕС за съответствие на чл. 72, ал.4 от ЗМВР с чл.5, т.3 и 4 от КЗПЧОС или пряко приложение на акта на първичното право на ЕС, в контекста на чл. 5, ал.4 от Конституция на Р България.
43. Преюдициалното запитване е възможност за съда, но съобразно и конкретните обстоятелства по делото, то е ненужно, неоправдано, би довело до произнасяне извън разумния срок и тъй като според съда заповедта е незаконосъобразна- ще влезе в противоречие с правата на жалещия. Затова такова питане съдът не прави.
44. Четен чл. 5, т.3 от КЗПЧОС, дава възможност да се приеме, че законът следва да създаде условия, при които всяко задържано лице своевременно да бъде изправено пред съдия или пред длъжностно лице, упълномощено от закона да изпълнява съдебни функции, и има право на гледане на неговото дело в разумен срок или на освобождаване преди гледането на неговото дело в съда. Две са хипотезите- първата е за контрол(*habeas corpus*) на задържането и втората- неговата отмяна. Чл. 72, ал.4 от ЗМВР изпълнява първата, а по аргументите, изложени по- горе- не е в синхрон с втората.

45. Всъщност чл. 72, ал.4 от ЗМВР изцяло е извън изискванията на чл. 5, т.4 от КЗПЧОС.
46. Но въпросът в настоящото дело не касае освобождаване на лицето, а атака на законосъобразността на заповедта. Така според този съд, в случая искането е в синхрон на чл. 5, т.3 , първа хипотеза на КЗПЧОС, казусът може да бъде решен по същество.
47. По- нататък, въпросът със страните в този процес като че ли трябва да се тълкува от съда. Препратката по отношение на касационното обжалване по реда на АПК не се явява съвсем достатъчна, категорично и точно да се посочи, кой е насрещна страна- против жалбоподателят.
48. Вариантно българският съд конституира или ПО, или съответното РУ на МВР, където ПО е служител.
49. Като че ли яснота би следвало да даде Тълкувателно постановление № 3 от 28.04.2023 г. на ОСС от НК на ВКС по тълк. д. № 5/2022 г., Първа и Втора колегия на Върховния административен съд, според т.1 от което в производства по ЗАНН, надлежна страна се явява наказващият орган, т.е. лицето , издало наказателно постановление.
50. Тук обаче не говорим за „общо“ производство по ЗАНН, както се посочи, най- малкото защото не е предмет на жалбата наказателно постановление, а заповед, която по своите прави последици най- близо се доближава до задържане под стража на едно лице , по смисъла на НПК. Всъщност доводи за тази аналогия намираме и в чл. 53 от НК , чл. 5 от КЗПЧОС и тн., както и по съществото на това задържане е свързано именно с ограничаване правото на придвижване на задържаното лице.
51. В крайна сметка не е съвсем ясно, дали посоченият тълкувателен акт на върховните съдилища има приложение тук.
52. Стриктно погледнато, лицето издало заповедта за задържане би следвало да се счита като надлежна насрещна страна. От друга гледна точка, чисто практически, става въпрос за редови служител на МВР, т.е. компетентен за издаване на тази заповед е широк кръг от полицейски органи. Предполага се, че те следват пълномощията си по закон, би следвало отговорност за техните действия да не е лична, а на съответното учреждение, към което са в служебна зависимост. Така и аргумента за конституиране на РУ- МВР- Димитровград също има своето основание.
53. Широката празнота в закона предоставя според този съд много голяма , далеч извън нормалните му правомощия власт по прилагането. В тази ситуация всеки ход на съда е критичен, тъй като в крайна сметка води до дейност извън правоприлагането- творческо съдебно „дописване“ на закона.
54. Въпреки това, а може би и точно поради неяснотата, за този съд е допустим

разпита на ПО и като свидетел, по аналогия най- малко с частният обвинител в НПК .

55. Не на последно място, законът изобщо не е ясен за съдържанието на решението на съда, в случай, че заповедта се приеме за незаконосъобразна , в случай като настоящия- че задържаното лице е освободено. Дали следва да има приемане на незаконосъобразност на заповедта, или пък тя да бъде отменена. Тук като че ли обаче е възможна аналогията с административния процес- заповедта да бъде отменена, макар и с бележката за безсмисленост на такъв акт, в контекста на чл. 5, т.3 *in fine* и т.4 от КЗПЧОС
56. *Процесуална допустимост.*
57. Жалбата е от лице, което има право да жали заповедта пред компетентен съд и следва да се обсъди по същество.
58. *По същество.*
59. Липсват процесуални нарушения при съставяне на заповедта. ПО има правомощието да издава такава заповед по смисъла на чл. 72 от ЗМВР. Самият акт съдържа изискуемите реквизити на чл. 74 от с.з.
60. Сериозно е нарушението на чл.6, ал.2 от Директива 2012/13, съответно- чл. 5, т.2 от КЗПЧОС .
61. Видно от атакуваната заповед, на жалбоподателят към момента на задържането му е станало известно единствено, че имало данни за извършване на престъпление по чл. 172, вр. чл. 167, ал.3 от НК, без никакви други обяснения.
62. Вече е ясно, че основанията за задържането на лица, заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, съобразно посочената разпоредба на Директива 2012/13, следва да съдържат цялата необходима информация, за да имат те възможност ефективно да оспорят законосъобразността на задържането си. Тази информация трябва да съдържа описание на релевантните факти, известни на компетентните органи, сред които фигурират известните време и място на настъпване на фактите, формата на конкретното участие на тези лица в предполагаемото престъпление и дадената неокончателна правна квалификация, като същевременно отчита стадия на наказателното производство, така че да не се вреди на напредването на текущо разследване^[1].
63. Нито един от тези елементи не е посочен в заповедта, очевидно и дори интуитивно задържаният не би могъл да изведе който и да е от тях. Така или иначе, в заповедта има само писмено цитиране на наказателни норми, дори и без техният текст, което дори и не се доближава до изискуемият стандарт за информираност. Да не говорим, че както правилно отбелязва повереникът, чл. 172 от НК има отношение към състава на чл. 167,, ал.3 от НК толкова, колкото едно убийство към продажба на фалшифицирани стоки например.
64. Това без съмнение прави тази заповед незаконосъобразна ,защото и в този

начален момент е имало детайли, които е могло да бъдат съобщени на задържаният, без да се попречи на разследването.

65. Заповедта е още и неправилна.
66. Задържането за срок до 24 часа по чл. 72 от ЗМВР представлява принудителна административна мярка и като всяка принудителна административна мярка налага неблагоприятни последици за адресата с цел постигане на определен правен резултат. Мярката по чл. 72 от ЗМВР, в зависимост от конкретния случай, би могла да има превантивен или преустановителен характер. В случая приложената принудителна административна мярка, освен фактически необоснована, се явява и несъответна на целта на закона. Нарушен е и един от основните принципи на административния процес, а именно принципът за съразмерност по чл. 6 от АПК. В контекста на принципа по чл. 6, ал. 2 от АПК прилагането на принудителна административна мярка по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР следва да е оправдано от гледна точка на съразмерността на налаганото ограничение с необходимостта за постигането на законовата цел. В конкретния случай нито е обосновано, нито е доказано, че за постигането на законова цел е било необходимо задържането за срок от 24 часа.
67. От събраните по делото доказателства несъмнено се установи, че към момента на издаване на заповедта не съществуват данни за извършено от лицето престъпление. Мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР няма за цел наказване на уличеното лице или прилагане на някаква репресия за извършено от него деяние, а цели възпрепятстване на лицето за се укрие, както и извършването на неотложни действия, чрез които да бъдат събрани достатъчно данни за наказателно производство. Доказателствата по делото сочат, че по отношение на жалбоподателя тези предпоставки не са налице.
68. За да се задържи дадено лице по този ред има необходимост на „нещо повече“ от предположение за извършване на престъпление, но в случаят това „повече“ липсва. Говорим за данни за извършване на умишлено престъпление.
69. ПО е действал прекомерно в контекста на чл.5, т.1 от КЗПЧОС- право на свобода на всяка личност. Задържане (ограничаване на правото на свобода, свободно предвижване) по законовоустановена процедура е допустимо, когато то е съобразено с конкретните условия, т.е. да не е само формално, но и необходимо, съответно и пропорционално.
70. Съдът отчита обаче и дългогодишната практика с общи заповеди „отгоре“ да се нарежда за конкретни престъпления да се извършва задължително задържане на заподозрените лица. Тази практика е крещящо нарушаваща чл. 5 от КЗПЧОС, презумпцията за невиновност и др. принципи, не може да се приеме, че всички случаи са еднакви и изискват по правило еднакво силно рестриктивно отношение.
71. На база горното, съдът счете заповедта за незаконосъобразна, поради и което

следва да бъде отменена.

72. В резултат на горното претенцията за разноси също е основателна. Такива направени има- платена е сумата от 600 лева за адвокат, който пък полага труд видим в този процес. В частност освен подготовка на делото , извършва действия по събиране на доказателства и пледира по същество.
73. В този смисъл, ОДМВР- Хасково следва да заплати на жалбоподателят посочената сума в пълен размер.

Мотивиран така, съдът

[\[1\]](#) Решение на Съд на Европейски съюз от 25 май 2023 година по дело C-608/21

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА по жалбата на Д. П. А., ЕГН *****, жив. гр.Димитровград, ул. *****, № ** ап. 1 Заповед за задържане на лице №254зз-79/30.03.2023г. издадена от инсп. Н. В. Н. служител в СКП при РУ Димитровград като **НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНА** .

ОСЪЖДА ОДМВР- Хасково да заплати на Д. П. А. направените по делото разноси в размер на 600 лева.

Решението подлежи на обжалване пред ХАС в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Димитровград: _____